

LIEFDE

HET VERHAAL VAN TWEE MANNEN..

Breur Henket is een man met een passie voor de historie van Maastricht en zijn inwoners, en dan vooral die inwoners die reeds lang hun stad Maastricht alsook hun lichaam verlaten hebben. De inwoners die verstild op het kerkhof liggen, onder oude, verweerde en ogenschijnlijk vergeten grafstenen alsook die onder goed onderhouden, mooie zerken. Onder elke zerk ligt een mens begraven, die ooit geleefd heeft, verdriet en geluk heeft gekend, bemind heeft en bemind was. Elke zerk heeft zijn eigen verhaal. Het fascineert Breur om die verhalen boven water te krijgen zodat de overledene weer een gezicht krijgt en bijna een nieuw leven, al is het digitaal via zijn website.

Vele van deze persoonlijke verhalen van reeds lang overleden stadsge-noten zijn terug te vinden op zijn site:

www.grafmonumentensintpieter.nl. Intrigerende, leuke, verrassende verhalen van mensen als u en ik die leefden in een totaal andere wereld dan de onze, maar op cruciale punten ook weer zo totaal hetzelfde. Mensen werden verliefd, trouwden, kregen kinderen, gingen vreemd, verloren hun lief, gingen uit elkaar.

DOOR JANINE COENEN

Breur kan zeer boeiende verhalen vertellen, maar ééntje wil ik er graag voor u uitpikken. Met mijn hoofd alvast in de lente, weg van deze 'would be'-winter, een winter van 'ik wil wel maar ik kan niet', mijn neus zoekt de bloesemgeur al op, mijn hart springt op van een warm zonnestraaltje, ik snak naar de lente. Voor velen zal dit zo zijn, een nieuw begin, een nieuwe liefde? Of herkansing van een oude?

In de belofte van een nieuwe lente, met een sterke associatie naar de liefde, hier een verhaal van een oude liefde, een liefde die onmogelijk bleek, een liefde die vasthoudend was, een liefde die uiteindelijk dodelijk werd. Een liefde ook die nieuwe kansen bood en een liefde die een ultieme en laatste wens in vervulling deed gaan.

Het begon allemaal toen Breur Henket door een nicht werd getipt over de ruiming van een oud graf op de begraafplaats aan de Tongerseweg van een 'tante Jeanne', waarvan Breur nauwelijks het bestaan wist. Breur toog erheen uit nieuwsgierigheid en trof er een klein steentje aan met het opschrift "Je laatste wensch vervuld †. Rust zacht liefste. T". Hij was gefascineerd door het opschrift en de

mysterieuze "T" en wilde weten wat er achter de tekst schuilging. Aangezien Breur de jongste telg van de familie en zijn eigen vader óók weer een van de jongste thuis was, wist hij niet zoveel van de familieleden van zijn vader omdat deze allemaal stukken ouder waren en vaak al overleden toen Breur nog heel jong was. Bovendien was Breur's vader een 'man van zeer weinig woorden'. De 'tante Jeanne' die onder dit steentje lag, was een zus van Breur's vader. Breur dook vele archieven, documenten en boeken in en ontrafelde beetje bij beetje het levensverhaal van zijn oude tante.

Tante Jeanne staat te boek als een moeilijk kind, maar misschien kunnen de ouders ook niet overweg met een jong levenslustig en eigenwijs meisje als Jeanne. In elk geval wordt gesteld dat Jeanne te vrijgevochten is en niet in de hand te houden, worden de ouders uit de ouderlijke macht ontzet en wordt Jeanne geplaatst in het Gesticht Maison de la Miséricorde, het tehuis voor 'ontspoorde meisjes'. Een voor de oudere Maastrichtenaar nog bekend gebouw in de Capucijnenstraat (het huidige City-Centrum) met wit geschilderde ramen om inkijk te voorkomen en tevens om de 'verleiding van de buitenwe-

reld' voor de meisjes te beperken. In dit tehuis kregen de meisjes een zeer strenge 'heropvoeding' door de nonnen; de 'Zusters van Barmhartigheid'.

Op enig moment leert Jeanne een bakkersknecht kennen, Bèr Sch., geboortig uit Zutphen. Hoe en waar de twee elkaar ontmoeten, blijft onduidelijk. Bèr is 21 jaar als hij met Jeanne trouwt en datzelfde jaar wordt een dochtertje geboren. Echter al vrij snel komt er blijkbaar een kink in de kabel en het koppel gaat uit elkaar. Er moet iets zijn gebeurd, want Jeanne wil absoluut niets meer weten van de vader van haar kind. In die tijd woont Bèr gescheiden van zijn vrouw bij zijn werkgever, een bakker in Gronsveld. Hij is echter nog steeds verliefd op zijn vrouw en wil haar terug. Later blijkt dat hij een pistool koopt, hetgeen in die tijd niet zo moeilijk is en hij trekt met het pistool in zijn zak naar het Villapark in Maastricht. Daar in de vroege ochtend van 16 november 1913 wacht hij op een bankje bij de Eendenvijver op zijn vrouw, die daar uiteindelijk langs komt. Als zijn vrouw passeert, smeekt hij haar om hem terug te nemen, maar Jeanne weigert en loopt weg. De verliefde en gebroken Bèr zet het pistool aan zijn hoofd en schiet. De kogel verwondt hem slechts boven een oog, maar is niet

LIEFDE

. EN HUN LIEFDE VOOR ÉÉN VROUW

Breur Henket omgeven door oude familiefoto's en stukjes Maastrichtse geschiedenis.

dodelijk. Een tweede door Bèr gelost schot is vermoedelijk niet raak en dat is ook niet vreemd gelet op de verwondingen die hij zichzelf zojuist heeft toegebracht.

In die tijd was er in het Huis aan de Jeker (het huis met de klok, bij het bruggetje en aan de kruising van de Pieterstraat en Nieuwenhofstraat) een politiepост gevestigd; het Posthuis Pieterspoort. De geluiden van de schoten dringen door tot in de politiepост en enkele agenten spoeden zich naar de plek des onheils. Ze treffen er een zwaargewonde man aan, die ze met gezwinde spoed naar het hospitaal 'Calvariënberg' in de Abtstraat brengen. De dienstdoende dokter Rombouts onderzoekt het slachtoffer en moet concluderen dat de verwonding niet operabel is. Als Bèr aankomt op Calvariënberg is hij wonderwel nog bij bewustzijn en kunnen de dienders hem horen.

Via onderzoek in de archieven en gesprekken met nabestaanden heeft Breur Henket kunnen achterhalen dat het slachtoffer vooraf het pistool heeft gekocht met de bedoeling een einde aan zijn leven te maken mocht zijn liefde niet beantwoord worden door zijn geliefde Jeanne. Bèr leeft nog 10 dagen en sterft op 26 november 1913. Hij sterft voor zijn geliefde. In de 'De Limburger Koerier' van donderdag

27 november 1913 verschijnt een kort bericht: Overleden – Zekere Sch. die zich voor enkele dagen in het Villapark een kogel door het hoofd joeg, is in Calvariënberg overleden. Het kindje dat Jeanne en Bèr samen kregen is overigens op 1-jarige leeftijd eveneens overleden op 23 december 1913. Nog geen maand na haar vader. Het overlijden van het meisje wordt aangegeven door Johannes Henket, de vader van Jeanne, een 'pottemmeke' uit Maastricht (en dus ook de opa van Breur Henket).

Was het kind al langer ziek? Werd het slecht verzorgd door de moeder? Was het een slecht huwelijk? Waardoor keerde Jeanne haar man en de vader van haar jonge kindje zo hartvochtig de rug? Vragen die nooit beantwoord zullen worden, net zo min als de liefde van Bèr voor zijn Jeanne beantwoord werd.

Wat verder bekend is van tante Jeanne is dat zij in 1916 Maastricht de rug keert en gaat wonen en werken in Schiedam in de glasinindustrie. Zij heeft een relatie met een 'vliegenier' uit het noorden, genaamd Theo, waarmee ze nog een lang en gelukkig leven heeft. Binnen de familie heerst een mysterie over wanneer, waar en hoe tante Jeanne deze rijke man uit het Noorden heeft leren kennen. Was

het al hier in Maastricht? Was dat de reden van de breuk met haar man? Of heeft ze haar grote liefde pas in het noorden des lands leren kennen? Niemand weet het. Feit is dat Breur uit de verhalen en vroege herinneringen wel weet dat 'een rijke, sjeke tante uit het noorden' af en toe op familiebezoek kwam in Maastricht en dan heel decadent logeerde in Hotel Derlon. Kinderen heeft tante Jeanne niet meer gehad. Hoewel zij met haar vliegenier een gelukkig leven leidt in het hoge noorden, laat ze haar geliefde weten dat zij na haar dood begraven wil worden bij haar ouders in Maastricht. Als tante Jeanne op 70-jarige leeftijd ernstig ziek wordt, vraagt zij Theo haar naar haar familie in Maastricht te brengen. Zij sterft in 1963 in het bed van een familielid. Conform haar uitdrukkelijke wens wordt haar lichaam gecremeerd en wordt de urn begraven in het graf van Jeanne's ouders op het kerkhof aan de Tongerseweg. Theo komt zijn laatste belofte na aan zijn geliefde Jeanne en plaatst een steentje op haar graf "Je laatste wensch vervuld †. Rust zacht liefste. T" en keert alleen terug naar het noorden. En zo eindigt het verhaal van tante Jeanne. Een vrouw die duidelijk heeft ondervonden wat liefde betekent en wat liefde kan doen met een man.